

Προβλήματα χρηματοδότησης παραγωγής και αγορών

1. Οι μεταβολές που έχουν γίνει στα θέματα πολιτικής (μέτρα για τα προϊόντα) έχουν επιπτώσεις στα χρηματοδοτικά θέματα.

Στη διετία έχουν παρθεί τα πιο κάτω μέτρα με τις αντίστοιχες επιπτώσεις:

α. Μειώθηκε ή και σταμάτησε εντελώς η επιδότηση επιτοκίου.

Έτσι τα επιτόκια από 9% ή 10,5% στη μεταποίηση πήγαν στο 18,5%.

Η εξυγίανση που επιτεύχθηκε μ' αυτό το μέτρο είναι σημαντική.

Οι επιπτώσεις βέβαια (πέρα από την αύξηση του κόστους) στο χρηματοδοτικό πρόβλημα ήταν μεγάλες.

Π.χ. Μία Τράπεζα που χρηματοδοτούσε πριν κάποιο φορέα με 100 εκατομ. πλαφόν, το πρώτο που φρόντιζε ήταν να διασφαλίσει τα 10,5 εκατομ. που αντιστοιχούσαν στους τόκους. Ζητούσε λοιπόν διασφαλίσεις για 100 εκατ. και χρηματοδοτούσε τον φορέα με 89,5 εκ.

Σήμερα η Τράπεζα διασφαλίζει 18,5 εκατομ. Ζητάει δηλαδή εγγυήσεις για 100 εκ. και χρηματοδοτεί με 81,5 εκ. τον φορέα.

β. Καθιερώθηκε η αγορά προϊόντων δια των Σ.Ο. και η πληρωμή εντός μηνός.

Η επιτυχία των πιο πάνω ρυθμίσεων έχει φθάσει σε τέτοιο σημείο ώστε το 99% των περιπτώσεων να τις εφαρμόζει απόλυτα.

Η επίπτωση όμως στα χρηματοδοτικά θέματα ήταν τεράστια.

Πριν, μιά βιομηχανία χρηματοδοτούνταν απο μιά Τράπεζα 100 εκατ., "δανειζόταν" και απο τους παραγωγούς (αργούσε να τους πληρώσει και 8 μήνες), άλλα 100 εκατομ. και παρήγαγε π.χ. 10.000 TN προϊόντων.

Σήμερα παράγει 5.000 TN προϊόντα γιατί έχει μεν την ίδια δανειοληπτική ικανότητα, δεν έχει όμως την δυνατότητα να "δανειοδοτηθεί" απο τους παραγωγούς.

Το άμεσο αποτέλεσμα είναι η εμίσωση της δυνατότητας απορρόφησης προϊόντων απο τους φορείς.

γ. Λειτουργήσε ο Κ.Φ.Ε. για πρώτη φορά στα Εσπεριδοειδή.

Πέρα απο τ' άλλα θετικά, ένα πολύ σημαντικό σημείο είναι ότι σταμάτησε η σχέση εξάρτησης των φορέων εξαγωγής απο τους εισαγωγείς της Δύσης.

Πριν, οι εξαγωγικοί φορείς έπαιρναν προκαταβολές, απο Γερμανούς κυρίως εισαγωγείς, ώστε να καλύψουν τις ανάγκες τους για αγορά των υλικών συσκευασίας, "δανείζονταν" και τα προϊόντα απο τους παραγωγούς και έκαναν εξαγωγές.

Φραγκίας 3811

ΦΕΦΕ 134=0

ωηρωμη' α'ως' φραγκία
ααι' οχι' α'ως' ου' μού

X

Οι προκαταβολές αυτές, ενώ υποτίθεται είναι άτοκες, στην ουσία δημιουργούσαν μιά τέτοια σχέση εξάρτησης που έδινε την δυνατότητα στους εισαγωγείς να δίδουν ότι χρήματα (εκκαθαρίσεις) ήθελαν στους εξαγωγείς.

Σήμερα, μέσα απο τον Κ.Φ.Ε. οι σχέσεις αυτές σταμάτησαν. Η χρηματοδότηση όμως των φορέων εξαγωγής είναι σχεδόν μηδενική με αποτέλεσμα να μην πληρώνονται οι παραγωγοί και να φθείρεται ο Κ.Φ.Ε.

- δ. Άρχισε να εφαρμόζεται η μέθοδος της απολογιστικής κάλυψης των φορέων.

Πριν, οι Εθνικές επιδοτήσεις προϋπολογίζονταν (όσες αφορούσαν τους φορείς) και ανακοινώνονταν. Χρησίμευαν λοιπόν (μαζί με τις Κοινοτικές) στους φορείς για την χρηματοδότησή τους. Συγκεκριμένα οι φορείς εκχωρούσαν τις επιδοτήσεις στις Τράπεζες προκειμένου να χρηματοδοτηθούν.

Η πιο πάνω μέθοδος σήμαινε όμως για το Δημόσιο ζημιές.

Ή ο προϋπολογισμός των επιδοτήσεων θα ήταν μικρός ή μεγάλος, με επιπτώσεις ή να μην δραστηριοποιούνται οι φορείς ή να κερδίζουν πολλά.

Το σημαντικό είναι ότι κανείς δεν μπορούσε να προβλέπει τις συναλλαγματικές μεταβολές με αποτέλεσμα να χαρίζουμε πλλές φορές χρήματα.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα, τα εσπεριδοειδή εσοδείας 82/83 όπου εμείς (Υ.Γ.) βγάζαμε την 1/1/83 συμπληρωματικές επιδοτήσεις και μετά απο λίγο έγινε η υποτίμηση και τα επιτραπέζια σταφύλια όπου δυό μέρες μετά την ανακοίνωση των επιδοτήσεων έγινε αποδέσμευση της δραχμής απο το δολλάριο.

Σήμερα, προκειμένου ν' αποφύγουμε τέτοιες σπατάλες, προσπαθούμε να καλύπτουμε απολογιστικά.

Η νέα μέθοδος όμως σημαίνει ότι ο φορέας δεν έχει κάτι στα χέρια του για να εκχωρήσει στην Τράπεζα (εκτός απο τις Κοινοτικές Ενισχύσεις) για να χρηματοδοτηθεί.

Αποτέλεσμα είναι να μειώνεται η δανειοληπτική ικανότητα των φορέων.

- ε. Χορήγηση των εθνικών επιδοτήσεων στους αγρότες και όχι στους φορείς. *(για να σταματήσει να ελκύει τα κεφάλαια)*

~~Πριν, οι εθνικές επιδοτήσεις δίνονταν σχεδόν αποκλειστικά στους φορείς για λογαριασμό των παραγωγών. Στην ουσία ήταν οι φορείς διαχειριστές του δημοσίου χρήματος.~~

Οι επιπτώσεις αυτής της μεθόδου ήταν δύο:

- Ατασθαλίες και κατά συνέπεια μεγάλο Δημοσιονομικό κόστος.
- Ανάγκη για υψηλή χρηματοδότηση των φορέων (μιά και τις επιδοτήσεις τις έπαιρναν με μεγάλη καθυστέρηση) και κατά συνέπεια αύξηση του κόστους λόγω της πληρωμής επιτοκίων.

Σήμερα, δίνουμε (κατά το δυνατόν) τα χρήματα απ'ευθείας στους αγρότες (Σ.Ο.).

Η εξυγίανση όμως που επιτυγχάνεται, έχει τις εξής δύο αρνητικές επιπτώσεις:

1. Μείωση της δανειοληπτικής ικανότητας των φορέων (μιά και δεν είναι δικαιούχοι επιδοτήσεων που μπορούν να εκχωρήσουν στις Τράπεζες).

2. Μεταφορά της ανάγκης για χρηματοδότηση στις Σ.Ο.

Αυτό γίνεται επειδή και οι Σ.Ο. θα εισπράξουν πολύ αργότερα τις επιδοτήσεις και κατά συνέπεια δανειοδοτούνται από την ΑΤΕ εκχωρώντας τις, προκειμένου να πληρώσουν τους παραγωγούς.

- Q) Η μείωση της δανειοληπτικής δυνατότητας των φορέων (ιδιωτικών) σημαίνει μείωση της δυνατότητας απορρόφησης προϊόντων.

Ανοίγει έμμεσα ο δρόμος στις Σ.Ο. για συμμετοχή και παρέμβαση στην μεταποίηση και εμπορία.

Αυτό σημαίνει αύξηση της ζήτησης για χρηματοδότηση από την ΑΤΕ των Σ.Ο. χωρίς όμως παράλληλα ν'αυξάνουν τα χρηματοδοτικά προγράμματα της Α.Τ.Ε.

Έχουμε λοιπόν το οξύμορο σχήμα από την μιά ν'αγωνιζόμαστε να δραστηριοποιήσουμε τις Σ.Ο., να τους ανοίγουμε το δρόμο και να σταματάμε εξ αιτίας των χρημάτων.

3. Ο τρόπος χειρισμού των θεμάτων από τις Τράπεζες.

Πριν, οι Τράπεζες χρηματοδοτούσαν τον φορέα σε ίση αξία με εκείνη των υπ'αυτού εκχωρουμένων επιδοτήσεων.

Σήμερα τον χρηματοδοτούν σε ποσοστό περίπου 70-80% της αξίας των εκχωρουμένων επιδοτήσεων.

Οι Τράπεζες έπαιρναν και παίρνουν υπόψη τους κατά ένα ποσοστό την αξία των προϊόντων, για τα οποία τους προσκομίζουν τους τίτλους των Γενικών Αποθηκών οι φορείς, προκειμένου να τους χρηματοδοτήσουν.

Λάδι 6 δις για έφοδια
και έφαγαν μέσα από
δφισιάρειο προγραμμα
αν και ωρώτη φορα (δφ
ημιαυ χρηματα (ωσασματω)

Μέχρι το 1981 συμμετείχαν
οι ουσ/μοι κατά 10-
15% στη συνεισμή
α. Πωρία των αγροτικών
προϊόντων. Δηλαδή η ΑΤΕ
χρηματοδοτούσε μόνο
10-15%. Σήμερα οι
αυτοί μετ ως ο φηγοί επιβ.

Και δικαίως γιατί η αξία των προϊόντων μπορεί να πέσει και οι Τράπεζες πρέπει να είναι διασφαλισμένες.

Υπάρχουν όμως αντικειμενικοί παράγοντες που μειώνουν την δανιοληπτική ικανότητα των φορέων:

1. Η πτώση των διεθνών τιμών (π.χ. σταφίδα)
2. Η αύξηση του κόστους των έτοιμων προϊόντων.

Μία κονσέρβα έχει διπλάσιο σχεδόν κόστος π'ότι είχε πριν μία τριετία.

Σ'αυτό το μεταξύ όμως δεν αυξήθηκε κατά το ίδιο συντελεστή η δανειοληπτική ικανότητα των φορέων.

- γ. Οι υποθήκες ακινήτων είναι συνηθισμένες για τη χρηματοδότηση των φορέων.
Συχνά η υπηρεσιακή αυστηρότητα οδηγεί τις Τράπεζες σε υπερβολές όσον αφορά την εκτίμηση της αξίας των ακινήτων και της αναγκαίας επανεκτίμησης στη διάρκεια του χρόνου.
- δ. Πέρα απ'όλα τ'άλλα η εφαρμογή των λεγομένων Τραπεζικών κριτηρίων δημιουργεί προβλήματα που ξεκινούν από τον ανθρώπινο παράγοντα

4. Η τάση των Τραπεζών να χρηματοδοτούν περισσότερο τον εμπορικό (εισαγωγικό) κυρίως τομέα, δευτερευόντως τον βιομηχανικό (εκτός γεωργίας) και τριτευόντως τον εποχιακό χαρακτήρα γεωργικό εξαγωγικό - βιομηχανικό τομέα, σε συνδιασμό με την εποχιακή ανάγκη υψηλών χρηματοδοτήσεων του γεωργικού τομέα οξύνουν το πρόβλημα.

Σε μία τέτοια κατάσταση οξύτητας, ο μηδενισμός αρχικά της αναχρηματοδότησης των Τραπεζών από την Τράπεζα της Ελλάδας, (κατά το 1983) και η εν συνεχεία αναχρηματοδότησή τους κατά 50% και τέλος με 100%, σε συνδιασμό με την γραφειοκρατία είχε σαν αποτέλεσμα το μπλοκάρισμα όλων των διαδικασιών, την μείωση της δυνατότητας διάθεσης των προϊόντων και την αύξηση των χωματερών.

Το πρόβλημα της χρηματοδότησης σήμερα είναι το υπ' αριθμόν 1 πρόβλημα της γεωργίας.

Γράμμα Μωρισγιάννη

Εξ αιτίας του προβλήματος της χρηματοδότησης δημιουργήθηκαν προβλήματα στα εξής προϊόντα κυρίως:

1 9 8 3

- Βερύκοκκα (μεταποίηση)
- Ροδάκινα (μεταποίηση)
- Εξαγωγές προς Δύση (επι προμηθεία πωλήσεις) γενικά
- Εσπεριδοειδή
- Στον Κ Φ Ε

1 9 8 4

- Χυμοποίηση εσπεριδοειδών.

Δ. ΖΙΩΤΑΣ.

